

LO MESTRE TITAS



SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA

Se trobará en tots los kioscos y demás llochs de venta de periódichs

Número solt: 5 céntims; número atrassat: 10 céntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona semestre — 2 pesetas
un any — 3

En provincias semestre — 2'50 pesetas
un any — 4



QUEL
1897

Administració: Fontanella, 5, entresol, 1.^a — La correspondencia al Administrador.



—Qui òli remena 'ls dits s' unta
no es vritat aixó, minyó?

—També crech que tú t 'n remenas
ab bastanta devoció.

36023

LA SENMANA



ANTA gatzara movia la sola noticia del manifest que en Sagasta pensaba dirigir á la nació, que á fé creyam que valdria la pena de llegirlo.

L' havem llegit y es precis confessarho; 'ns ha omplert de sorpresa. Lo fracás d' en Sagasta ha sigut gros, fenomenal.

Ni una resolució enérgica, ni un proposit definit, ni una idea concreta.

Molts laments y queixas, aixó sí, devant de la gravetat dels successos y de la multitud de desgracias que pesan sobre la Patria; molts seguretats de que las reformas de en Maura haurian evitat los mals y 'ls horrors de la present insurrecció, pero, res més.

Los lliberals prou volian rompre la tolerancia concedida als conservadors, prou volian presentar á las Corts projectes de ressonancia y de profit per resoldre los actuals conflictes, pero, aquella extemporanea bofetada donada pel Duch de Tetuan tenia mes transcendencia, era mes important, era mes transcendental pels fusionistas.

¡Valenta poca vergonya 's necesita per apuntar tal idea!

Si de veritat tenian solucions prácticas y beneficiosas los fusionistas, ¿perqué per una bofetada deixaband' exposarlas al Congrés? ¿Val per ventura més la galta mes ó menos embotida del senyor Comas que la vida de centenars de germans nostres que infructuosament derraman la seva sang en la manigua?

Confessi d' una vegada en Sagasta, que no sab lo que 's porta entre mans; y que si en Cánovas no ha anat de nassos á terra quan l' ultima crissis, es perque l' antich miliciano no ha tingut prou forsa per revolcarlo.

¿Y aquest es l' home que 'l poder moderador nos destina per succehir á n' en Cánovas?

Se parla de nousenvios de soldats á Cuba, y ho creyém de veras.

Se tractès de que Cánovas está decidit á no tolerar las insolencias dels Estats Units, ho posariam en quarentena.

Las noticias ultimament rebudas de Cuba están causant una impresió penosa. En las immediacions de l' Habana se desarrollan sucesos tristissims que alarman amargament á la opinió, mentreslo general Weyler se dirigeix á la provincia de Santiago de

Cuba á estudiar sobre 'l terreno l' estat de la guerra en Orient y 's desarrolla lo seu plan de campanya en la provincia de l' Habana.

Teatro d' escenas sangrients son las provincias casi passificadas d' Occident y mol especialment la de l' Habana, venint á destruir per cumplert los optimismes [del Govern que 'ns anunciaba la próxima passificació de la isla.

Los sangrients combats de Managua, Grillo, Júruco y Calabazar y sobre tot lo machetex de dos oficials y 25 guerrillers qu' escoltaban un convoy desde l' Habana á San José, proban ab tristissima evidencia que la guerra no disminueix en la provincia de l' Habana, apesar de tantas columnas com en aquell tros de territori operan.

¡Lo generalissim dels insurrectes, entre tan, se passeja per las Villas y 'ls rebels fan frente á las nostras tropas en Pinar del Rio y l' Habana!

¿D' aixó endihen provincias passificadas?

L' exercit ha quedat reduit á 100, 000 combatens de 240, 000 ab que contaba fa un any y passen de 30, 000 los soldats malalts que hi ha en los hospitals militars de la isla.

Devant d' aquest cuadro terrorífich ¿que fa 'l Govern?

¿No 's veu palpable la falta de direcció en la campanya?

L' impost del 15 per cent sobre 'ls passatges en los tranvias pot portar serios disgustos.

Primerament, lo 15 per cent sobre 'ls bitllets de deu céntims, que es un céntim y mitj, no sé com podrá satisferse; per més que, lo ministre del ram, ja ha disposat y consentit á las companyias que las fracciones més petites de cinch céntims se cobrin per un *perro chico*.

De modo que, lo publich, pagará pel trajecte de 10 céntims, un céntim y mitj al Tenedor y tres céntims y mitj á la companyia, de sobrepreu; total 15 céntims.

Just y logic es, que si 'l Govern ha posat un impost al passatgers, no siguin las companyias las que hagin de pagar los pláts que han trencat nostres governans, pero molt sensible es que 'l publich haigi de ser sempre 'l pagano, sens ningú que l' ampari y 'l defensi.

Natural es que 'l publich queda en plena llibertat de pujar ó nó al tranvia, pero avuy, per moltissimas personas, es indispensable l' utilitzar, tan per que es un ahorro de temps com perque, sens utilitzar-lo, no podría molta gent fer las diligencias á que venen obligadas per las sevas cosas.

SAID.

NOTA.- Escritas las anteriores ratillas 'ns dihen que lo impost sobre los passatges no 's farà efectiu fins lo primer dia d' Agost. Deu inspirei acert als que tenen la obligació d' evitar conflictes.

CRÓNICA

Lo día 27 del passat va tenir lloch l' enterro del cadaver del P. Goberna, un dels fills de San Ignasi que més havia treballat per la gloria de Deu y que fou, sens dupte, lo mes popular y conegut de tots los jesuitas, en Catalunya.

L' enterro fou una verdadera manifestació de carinyo y bona memoria envers lo qui haviam admirat tantas y tantas vegadas en lo pulpito.

Deu haurá premiat lo zel de tan bon sacerdot. R. I. P.

Lo Circol Tradicionalista y Centre de Carlistas han solemnizat lo cumpleany de Don Jaume, fill de Don Carlos.

Animo minyons; are que 'n Cánovas ho fa tan malament es quan debeu apretar de debó.

Perque 'ls governs actuals, ab las sevas torpesas y cobardias, sembla que s' han proposat donarvos mes forsa que may.

Y quan sigui hora pensen ab mi.

La peregrinació Teresiana á Montserrat ha sigut un verdader acontexement.

La presidi lo Exm. Prelat de Salamanca, celebrantse en la Basílica espléndidas funciones, y una vetllada solemne en lo claustre.

Lo diumenge, á las sis, va celebrarse la misa de Comunió y á las vuit la de despedida, si-guent las dos molt concurregudas.

Diu que la casa d' un conegut personatge conservador que habita en la plassa Real se veu molt concorreguda per empleats munissipals de totas classes, que 's veuen ja la sessantia á sobre en virtut dels nous presupostos y dictamens que s' han presentat á l' Ajuntament.

Molt bé que cada hù busqui padrins que lo amparin, si sols així es posible avuy fer alguna cosa.

Peró, ¿no es humillant y vergonyós que una ciutat com Barcelona, tingui que supeditarse á la voluntat despótica de una persona que ho mangoneja tot, que tot ho remou y capgira ocult á casa seva, sens responsabilitat de cap mena?

Fassis nombrá governador, ó alcalde, ó vi- rrey de Catalunya, y llavors sabrém á que atenirnos.

En los Estats Units s' está construint una bota que hi cabrán 355,000 litres de vi.

Se veu que en aquella terra tot es gran, tot es piramidal y monstruós.

Comensant pel desenfado y desvergonyi- ment ab que 'ns tractan.

Sembla que totas las corrents son favorables á la solució tercera de la plassa de Catalunya. Ho celebrém de debó perque es la mes bona y barato de totas.

Deu vulgui que no s' hi fiqui la bruixa.

Que be podría ser.

Diu que prompte un enginyer posará á la venta una ploma de llum eléctrica que perme- terá escriure á las foscas.

La ploma portará una lámpara del tamanyo

d' un sigró, y un petit reverbero colocat detras dirigirá la llum sobre del paper.

Una pila instalada en el porta-pluma facilitarà la corrent elèctrica.

Lo qu' es jo, ne compraré (si tinc centims) mitja dotzena, perque soch molt partidari dels adelantos.

Sobre tot del adelanto de las suscripcions.

En Madrid, lo Círcol Catòlich d' Obrers va obsequiar al general Polavieja ab una serenata, fentli entrega d' un preciós album que portaba 2,500 firmas.

Tant al Círcol, com á Polavieja felicitém de cor.

Atentment invitats pel distingit pianista don J. Manen assistirem dijous passat á la Sala-Estela, ahont havia convocat á la premsa á una audició particular y privada.

Sens perjudici de ocuparnos d' ella en lo próxim número, tenim lo gust de felicitarlo per los éxits alcansats en los diferents punts de Europa y América que recientment ha visitat.

La Comissió de Governació tracta de presentar al Ajuntament la supreció de la Banda Municipal.

Que las economías se imposan á casa la Ciutat es indubtable; pero, convindria que no caiguessin en exageracions ridículas.

Perque pot molt bé succehir que l' ajuntament gastí molt més al cap del any en lo lloguer d' orquestas pels actes oficials, que no en lo sosteniment de la Banda.

Y es precís meditarho donada la importancia de una Banda, cuels professors tenen guanyada la plassa per oposició.

Un periódich crida l' atenció de las autoridades sobre 'ls usurers qu' explotan á las famílias menesterosas qu' es troban avuy arruinadas á causa de la falta de treball.

Mes de quatre d' aquestos juheus se passejan ab cotxe en lo passeig de Gracia tots los días ab la cara tan alta com qualsevol persona honrada.

Ne coneixem mes d' ún.

L' altre día en lo mercat de la Concepció va tenir lloch un escándol per motiu de haverse incautat lo Director d' inspecció de un líquit que tenia un dels venedors de carn.

Lo Director asseguraba que aquell líquit era per ruixar la carn quan es passada.

Y lo venedor insistia en que era un aigua per limpiar las balansas.

Si aquest venedor en lloch de gastar aquell líquit per fregar los metalls hagués gastat aquella pasta qu' en diuen Extracto-Globo, potser l' hi haurian donat un premi.

Perque s' haurian figurat que als bisteks ja hi posaba gratis la mostassa.

Llegeixo un telegrama en un periódich de Madrid.

«Bajo la presidencia del Sr. Duque de Solferino y para festejar el cumpleaños de D. Jaime de Borbón, celebróse una solemne velada en el Círculo, pronunciando brillantes discursos los señores *marqués* de Vilalta, Fortuny y Barón de Albi.»

¡Apa, amich Vilalta! que sense adonarten t' han fet *marqués*.

Preparat per un altre día, que de segü 't farán Archiduch ó princep.

Sigui la enhorabona.

¿Qué pagas?

Donem las mes expresivas gracias á tots los que s' han dignat dirigirnos carinyosas cartas alentantnos á seguir lo camí que 'ns havém trassat al apareixer á la vida pública.

Si Deu ens protegeix, procurarém encare millorar nostre humil periódich.

¿PROGRESSÉM?...

Abans un caballé anava á guerra sols per son patrí amor; si queya en terra moria resignat mirant al Cel.

Avuy lo *caballé* porta *coleta*; si sab de degollar... ja l' ha ben treta, se vesteix de *bufon* y... al redondél.

Abans era lo ball distracció honesta pe 'ls fadrinets y noyas; una festa ahont no perillava la moral.

Avuy los balls ja son lloch de defici ahont hi regna sols lo negre vici qu' arrastra á la ignocenta á un fi fatál.

Abans en tots los teatros s' hi exhibían produccions en los cuels hi sobrexían bellesas de moral y erudició.

Avuy tot consisteix en *tercerillas*, conversas entre calssas y faldillas atestadas de chistes de mal tó:

Abans los qui la feyan la pagaban; jamay de la justicia 's burlaban perque s' els castigaba per sos mals.

Avuy la llibertat es tan... *humana* que permet que s' insulti á una *sotana* y deixa que 's paseijin criminals.

Abans si dos donells simpatisaban, ab premis de llurs pares se casaban perque en sos cors bullia 'l pur amor.

Avuy en aixó hi regna tal desori, que si no hi ha calés, no hi ha casori. ¡Vamos! que progressém qu' es un primor.

Abans sí, que 'n las Corts s' hi discutían assumptos que interes 's mereixían perque eran de profit per la nació.

Avuy son plantofadas, crits, jarana, s' insultan quan 'ls dona 'l gust y gana y res... pres per la pobra producció!

Abans si uns estrangers 'ns insultavan y 'l nostre patrí honor bofetejaban sabiam de lluytá y morí ab honor.

Avuy ni 'ns queda un rastre de vergonya per escombrar de casa tanta ronya qu' ens roba 'l pá, l' hisenda y 'l pudór.

VOLTREGANÉS

CARTA DESCLOSA

Senyor Don Fulano de Tal.

Molt senyor meu: Sento moltíssim no poderlo compláurer avuy, primerament, perque vosté escriu ab soltura y naturalitat, y després perque las sevas dos primeras *Siluetas* retratan de ma mestre, los personatges aludits en ellas, tots dos coneguts meus y ab los que he celebrat alguna que altre conferencia.

Si las sevas *Siluetas* no mes portessin cara, jo l' hi prometo que avuy hauria sortit la primera, pero, portan creu, y no m' atreveixo á carregarla á n' aquestos dignes senyors, sens posarho ayans á la consideració del meu Censor, qui determinarà si es prou caritatiu senyalar los defectes al próxim, encare que sian del género dels que vosté assenyala.

Serveixis passar per aquesta administració lo dimecres próxim, de onze á dotze del matí, y podré contestar á vosté y teni l' honor de saludarlo, ja que 'm sembla qu' endevinaría qui es vosté.

Queda son affm. S. S. Q. B. S. M.

LO MESTRE TITAS

CANTARS

*Soldadico es mi muchacho,
soldadico de mi rey.*

Las Cubas pacificadas
que 'm las plantin al clatell.

*Sé que eres muger de punto
cual ninguna, Ramoncita,
La sogra es de mal ferrá
molt més qu' una mula güita.*

*Si me quieres me lo dices,
si no me quieres, lo mismo;
Vesten ab en Tetuan
y que 't rompi lo batisme.*

*Me enamoré de una tuerta
y con ella me casé:*

Fatal día en que 'm donaren
aquell cop de salpassé

*Tu cabello es tan hermoso
como tesoro es el oro,
y 'ls teus ulls son tan petits
com un grá de blatdemoro.*

PEP.

QUINA SOLUCIÓ SE IMPOSA...?

Un periódich de Madrit, lliberalás fins lo moll dels óssos publica unas observacions molt atinadas respecte la indiferencia ab que la nació contempla com se arbitran recursos per las guerras, apelant a tota classe de combinacions, desde la mes arbitraria y despótica hasta la mes absurda y onerosa, sens tenir en compte la miseria estesa per tot lo país, l'agonia de la major part de las industrias, y per consecuencia, la falta de treball que se sent per totas parts.

Mentres los periódichs no s'ocupin d'aquestas cosas, deixant als Guberns en llibertat de cometre tota classe d'atreuiments y de imprudeneias; mentres aquestas cuestions del crèdit y del diner ocupin en la opinió pública un lloch tant subaltern, no hi ha que esperar que 'ls Guberns d'Espanya se trobin ab la resistencia y fiscalisació que seria d'esperar en pobles mes adelantats que 'l nostre.

Aixó ho comenta un periódich lliberal: «Si 'n debém estar de mals!

Si tots los periódichs se haguesin ocupat del senyalat assumpte com ho ha fet lo *Correo Es pañol* de Madrit en una infinitat d'articles firmats per un tal *Juan de Dios Blas*, que per cert ho ha exposat d'una manera clara, concisa y contundent que no deixaba lloch á duptes de cap classe, tal volta en Navarro Reverter y en Castellano, ó lo Govern se hauria convenut de que per lo camí seguit fins avuy dia no mes tenim y 'ns espera una solució definitiva; la bancarrota.

Lo país está entregat á una espantosa apatia, preludi tal volta de una convulsió terrible y desesperada; y no seria estrany que lo dia menos pensat explotés aquesta indignació reclosa en lo pit de tots los espanyols que senten correr per sas venas aquella sanch noble y orgullosa que donaba vigor y foras á nostres antepassats en memorables dias de gloria....

Miro per tots cantons d'Espanya y busco un home capás de contenir un dia la justa indignació d'un poble.

Veitj un Cánovas, un Sagasta, un Silvela, un Martínez Campos.... puntals al fi d'una monarquia parlamentaria que tontolla y que sostenen sols per orgull é interés propi, y á qui moltes vegadas humillan en aras de la seva superbia, olvidant lo respecte que tot caballer deu á una senyora...

Veitj á un Nocedal y á un Polavieja, bons catòlics, no ho dupto, pero lo primer sens un programa definit, clar, que abarqui totas las questions, religiosas, polítiques, socials, econòmicas, colonials etc...

Y 'l segon un bon general, un bon cristiá, capás com ha demostrat, de portar las tropas á una segura victoria, digne per tots conceptes de la estimació de tots los bons espanyols, pero no ab condicions de convertirse en un dictador... y en un gran home d'Estat en las presents circumstancias.

Quina solució, donchs, se imposa...?

ABEL

ENTRE AMICHS

—¡Hola, mister! Woodford! ¿Com anèm? ¿L'hi ha probat bé lo viatge? Segui, segui; vindrá cansat del llarch viatge, ¿no es vritat?

—Per ara, estich be. ¿Com estém de vintivuits?

—¡Ay, mister! La troca se 'ns embolica. Vostés apretan massa, cridan massa, demanan masea, 'ns fan massa la guitza.

—¡Que diu ara, don Antón! No 'm fassi riure. Nosaltres tan condescentdents, tan amichs d'Espanya, tan dessinteressats ab las vostras cosas. Precisament aquí porto lo discurs de presentació á la vostra Reina, en lo qual hi respiran las protestas mes fervents d'amistat y de carinyo. ¿Veu? Aquí hi porto també aquest compte, que per l'amistat que 'ns professem, no haviam presentat fins ara; son no mes que 40.000 duros, en lloch 100.000 que á qualsevol altre hauriam demanat. ¡De sobras s'ho mereix la viuda d'en Ruiz! Un home tan bon Jan, de tantas qualitats y tan bon arrenca caixals qu'era, ¡feya miracles!

—¿Vol dir, mister?

—Vaya si ho dich de debó, y... ¿veu? també porto aquí escritas las penas que deheu aplicar al coronel Fontsdeviela y altres complicats ab la mort d'en Ruiz...

—Pero, per Deu, mister, si no está comprobada encare la manera com va morir...

—Deixis de tonterías, D. Anton. De la premsa no 'n fassi cas, ni de ningú. Si jo havia de fer cas de lo que la vostra premsa ha dit de mí, ni hauria per tornar-se boig. ¡Filibustero! ¿Jo? Miri que assegurar que jo havia presidit meetings filibusteros, quan sempre havia actuat de secretari, es no tenir memoria ó mofarse de mí. Assegurar que jo regalaba 'ls diners á las juntas per sostenir la rebelió en Cuba, es pendrem lo pèl y tractarme de burro. ¡Si que 'n seria de tonto! Jo facilitava diners, pero assegurats d'incendis, com si diguessim.

—¡Vosté 'm deixa confús, mister!

—Be, ja veurá; dessitjaria que 'm presentés al Duch de Tetuán, pero... d'un tros lluny.

—¿Perqué, mister?

—Perqué diu que te un genit com una pólvora, y jo tinch un mal de caixa... y ¡vamos! que tinch aquesta galta molt adolorida, y sentiria que....

—No tingui pór; en veure un yanke... calssas remulladas.

X.

CUENTOS

—Ton—diu un senyoret al criat de la casa—pórtam las botinas.

—Será servit, senyoret.

S' en va 'l criat y torna portant á la mauna bota de cada coló.

—¡Que ho ets d'animal! ¿no veus que portas una sabata y una botina?

—Está clá, senyoret, que ho veig, pero al parell qu'he deixat sota 'l lletí hi passa lo mateix.

—Burrr....

Acabada la representació d'una comedia en cinch actes y en vers, va preguntá un espectador al seu vehí, si la comedia estaba escrita en vers ó en prosa.

—No ho sé—va respondrerli.—Estich tan costipat, que en vritat, no he pogut distingirho.

L'alcalde d'un poblet va anar á Madrit per unas diligencias, y avans de acabarlas, una malehida pulmonia va enviarlo á l'altre barri.

Los vehins del seu poble, volent per etuar la seva memoria, van determinar aixecarli un panteón modest en lo cementiri, qual obra se debia á n'ell, ab lo següent epitafi:

AQUÍ JAU LO SENYÓ ALCALDE
QU' ESTÁ ENTERRAT Á MADRIT.

INTIMAS

Si sapigués explicarte
Lo que per tú sent mon cor,
¡Oh hermosa! que m'aymarías,
que m'en tindrias d'amor.

Tornam lo cor, ingrata
que 'm vares robá un jorn,
perque n'es una fera
un home sense cor.

¡Cuantas herbas han crescut
en la Manigua, ma aymada,
regadas d'ardenta sanch
y tristos plors d'anyoransa!

SURISENTI.

PASSATEMPS

XARADA

La total ¡que n'es d'hermosa!
Te un tipo con la tres cuart
cuan fá de Juana la loca
y es mes hú cuart que lo fil
de la mes sedosa troca.
Es mes dols lo seu llenguatge
que no un tres dos de primera
dels que 's dihen valencians;
sent la que vaig escullirne
per templar los meus afanys.

X.

SOLUCIONS DE LA SEMANA ANTERIOR

Xarada. Margarida.

Targeta. San Feliu de Torelló.

Geroglífich. Com més miras, menos veus.

CORRESPONDENCIA

A. V. Gracias, per la seva amabilitat; si.
Infant. Tan aviat, no; un altre dia.
Cosmos. Es veritat que cinch céntims es poca coseta, pero 'ls temps son mals.
Xiquet. Hi pensarem.
Loleal. ¿Si soch carlista? ¡Vaja una pregunta!
A. P. Los saludos son una mica fluixos.
Surizenti. N'hi ha que van. Altres, no. Gracias.
J. F. P. Girona. Pel correu varen sé enviats. Are no pot ser, més endavant, si. Ja l'hi escriuré la próxima senmana.

Tip. Lit. J. JUTGLAR, Passatge Hort dels Velluters, 2.
(Plassa de Sant Pere)